

Padomes ziņojums par 2023. gada darbības rezultātiem

2023. gads akciju sabiedrībai "Conexus Baltic Grid" (turpmāk – Conexus) bijis darbīgs un nozīmīgs, strādājot pie padomes noteikto stratēģisko mērķu izpildes, drošas pārvades un uzglabāšanas sistēmas darbību, regulatīvajiem jautājumiem, izcelsmes apliecinājumu sistēmas ieviešanas, biometāna, ūdeņraža, kibernetikas un korporatīvās pārvaldības jautājumiem.

2023. gada sākumā atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam Conexus īstenoja dabasgāzes piegādes no Krievijas Federācijas aizliegumu. Apgādes krīzes vadības nodrošināšanai tika optimizēta infrastruktūras darbība, lai nodrošinātu efektīvu pārvades sistēmas darbību, t.sk. turpinot strādāt pie sniegto pakalpojumu elastības. Pārskata periodā tika pārvadīta 29,1 TWh dabasgāzes, kas, lai gan ir par 7 % mazāk nekā iepriekšējā gadā, atbilst patēriņa samazinājuma, laikapstākļu un dabasgāzes cenu radītajai ietekmei. 2023. gadā tika noslēgts Latvijas-Lietuvas starpsavienojuma jaudas palielināšanas (ELLI) projekts, ievērojami palielinot starpsavienojuma tehniskās jaudas, kā arī turpināts darbs pie Inčukalna pazemes gāzes krātuves (turpmāk – Inčukalna PGK) darbības uzlabošanas. Sistēmas lietotāju interese par Inčukalna PGK saglabājās, lietotājiem gada pirmajā pusē izsolot visas piedāvātās krātuves jaudas un kopējām pieprasītajām jaudām vairāk nekā trīs reizes pārsniedzot izsolēs pieejamās krātuves jaudas. Inčukalna PGK tika noglabātas arī valsts energoapgādes drošības rezerves – vairāk nekā 1,8 TWh dabasgāzes gāzapgādes drošības vajadzībām, t.i., lai nodrošinātu lietotāju nepārtrauktu apgādi ar dabasgāzi un novērstu enerģētikas krīzes iestāšanos. Igaunijas-Somijas starpsavienojuma Balticconnector avārija un sekojoša darbības apturēšana Latvijas gāzapgādes sistēmu neietekmēja un gāzes pieejamība sistēmas lietotājiem tiek nodrošināta nepieciešamajos apjomos.

Turpinot darbu pie efektīvu, ekonomiski pamatotu un rentablu sabiedrisko pakalpojumu nodrošināšanas, Conexus aktīvi strādāja arī pie regulatīvajiem jautājumiem, kam padome pievērsusi īpašu uzmanību, sekojot līdzi tirgus attīstībai ģeopolitisko notikumu ietekmē. Conexus ne tikai sagatavoja un iesniedza Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (turpmāk – regulators) dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus nākamajam regulatīvajam periodam, nodrošinot iespējami mazāku negatīvo ietekmi uz dabasgāzes patērētājiem, bet arī strādāja pie atbilstošas dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodikas. Conexus arī sagatavoja un iesniedza regulatoram priekšlikumu dabasgāzes uzglabāšanas sistēmas pakalpojuma regulatīvā rēķina atlikuma izlietošanai, regulatoram apstiprinot 50 % regulatīvā atlikuma novirzīšanu izveidoto aktīvu finansēšanai, samazinot attiecīgi uz tarifu attiecināmo kapitāla izmaksu apmēru, savukārt daļu atlikuma novirzot nākamā tarifu perioda atļauto ieņēmumu samazināšanai. Tāpat arī pirmo reizi atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam tika izstrādāts un regulatora apstiprināts Conexus dabasgāzes pārvades sistēmas 10 gadu attīstības plāns (laika periodam no 2024.-2033. gadam).

Rūpējoties par nākotnes stratēģiskajām iniciatīvām un atjaunīgo gāzu attīstību Latvijā, Conexus kopā ar kaimiņvalstu dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem turpināja darbu pie pētījuma par ūdeņraža ievadīšanas iespēju pārvades sistēmā izvērtēšanu, veica tirgus izpēti ūdeņraža infrastruktūras attīstībai Latvijā, kā arī uzsāka darbu pie pētījuma par tīra ūdeņraža ievadīšanas iespēju Inčukalna PGK. Tāpat turpināts iesāktais pie biometāna izmantošanas un tirgus attīstības veicināšanas, Conexus rīkojot biometāna attīstībai veltītu semināru tirgus dalībniekiem un izstrādājot pirmā centralizētā biometāna ievades punkta Baltijā risinājumu. Kopā ar pārējiem Baltijas valstu pārvades sistēmas operatoriem noritēja darbs arī pie gāzes kvalitātes standartu harmonizēšanas, kas ir īpaši svarīgs aspekts atjaunīgo gāzu tirgus veicināšanai. Conexus arī turpināja iepriekšējā gadā uzsāktu darbu pie izcelsmes apliecinājumu administrēšanas ieviešanas atbilstoši Enerģētikas likumā noteiktajam, Eiropas Izcelsmes

apliecinājumu asociācijai (*Association of Issuing Bodies*) apstiprinot Conexus izstrādāto gāzes domēna protokolu Latvijai, kas noteic izcelsmes apliecinājumu aprites noteikumus, un savienojot Latvijas gāzes izcelsmes apliecinājuma reģistra sistēmu ar Eiropas izcelsmes apliecinājumu asociācijas platformu. Tādējādi Conexus ir izveidojis uzticamu un starptautiski atzītu dabasgāzes izcelsmes apliecinājumu sistēmu, kas darbojas saskaņā ar Eiropas enerģijas sertifikātu sistēmas (EECS) struktūru. Papildus iepriekš minētajam, rūpējoties par energoefektivitāti un atjaunojamās enerģijas izmantošanu, Conexus turpināja darbu arī pie iepriekšējā gadā uzsāktā kapitālieguldījumu projekta “Saules bateriju elektrības ģenerācijas sistēmas izbūve Inčukalna PGK” īstenošanas.

Nemot vērā valdes locekļu pilnvaru termiņu un valdes locekļa (tehniskā direktora) Ginta Freiberga lēmumu neturpināt darbu valdē, padome pārskata periodā veica pārējo divu valdes locekļu novērtēšanu, veicot gan kompetenču intervijas, gan 360 grādu novērtēšanu. Ievērojot novērtējuma rezultātus un iepriekš paveikto, padome nolēma turpināt sadarbību gan ar valdes priekšsēdētāju Uldu Barisu, gan valdes locekli (finanšu direktoru) Mārtiņu Godi, ievēlot viņus uz nākamo pilnvaru termiņu, savukārt uz valdes locekļa (tehniskā direktora) amatu tika izsludināts atklāts konkurss, kandidātu atlasīti organizējot padomes izveidotajai Nominācijas komisijai. Atlases process tika organizēts piecās kārtās, finālā padomei pieņemot lēmumu Conexus valdē ievēlēt līdzšinējo Inčukalna PGK vadītāju Rinaldu Dimiņu.

Pārskata periodā veikts darbs arī pie Conexus vidēja termiņa darbības stratēģijas saistīto dokumentu atjaunošanas. Atbilstoši faktiskajai situācijai veikti precizējumi būtisko ilgtspējas aspektu matricā, palielinot divu aspektu – “darbinieku kompetence, kvalificēts nākotnes darbaspēks” un “godīgs un caurspīdīgs atalgojums” – nozīmīgumu, kā arī atjaunojot ceļa karti 2023.-2027. gadam. Atbilstoši izmaiņām ārējos normatīvajos aktos tika pārskatīta Korporatīvās pārvaldības politika un atjaunoti Statūti, tajos paredzot Conexus akciju konversiju uz dematerializētām akcijām, kā arī apstiprināts Biznesa plāns 2024.-2028. gadam. Kopējie Conexus 2023. gada pamatdarbības ieņēmumi, pateicoties Inčukalna PGK jaudu izsoļu rezultātiem, ir par 39 % lielāki nekā iepriekšējā gadā. Starptautiskā kredītreitingu aģentūra “S&P Global Ratings” ir saglabājusi nemainīgu Conexus kredītreitingu BBB+ ar stabilu perspektīvu. Conexus arī pagarināja atsevišķus komercbanku aizņēmumu līgumus, nodrošinot Conexus 2024. gada finansējuma vajadzības un samazinot finanšu riskus.

Padome, kā ierasts, arī turpināja uzraudzīt iepriekš jau pieminētos kapitālieguldījumu projektus, kā arī, ņemot vērā ģeopolitiskos draudus un Conexus kā stratēģiski svarīga enerģētikas uzņēmuma lomu, īpašu uzmanību pievērsa kibernetikas drošības uzlabošanai. Conexus turpināja cieši sadarboties ar informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūciju CERT.LV un elektrības pārvades sistēmas operatoru, vairākumakcionāru AS “Augstsprieguma tīkls”, veicot papildu iekšējo procesu uzlabojumus. 2023. gadā padome veica arī ikgadējo risku un jau ieviesto risku uzraudzības pasākumu novērtēšanu un uzraudzīja apstiprinātā Iekšējā audita plāna un tā darbības rādītāju izpildi. Saskaņā ar iekšējā audita gada ziņojumu un valdes risku pārvaldības ziņojumu padomei korporatīvā pārvaldība, iekšējā kontrole un risku pārvaldība Conexus tiek vērtēta kā adekvāta, saprātīga un efektīva.

Pārskata periodā notika 13 padomes sēdes (4 kārtējās un 9 ārkārtas), katrā no kārtējām sēdēm valdei ziņojot par padomes noteikto mērķu izpildi, aktuālajiem finanšu un operatīvās pārvaldības jautājumiem. Papildus 2023. gadā norisinājās arī 5 neformālas darba sesijas, kurās pirms padomes sēdēm tika pārrunāti gan sarežģītāki darba kārtības jautājumi, gan noritēja darbs pie dažādiem regulatīvajiem, finanšu, stratēģijas un ilgtspējas jautājumiem. Padome ir veikusi savas darbības 2023. gadā pašnovērtējumu, kopumā savu darbu novērtējot augstu (3.36 no 4 punktiem) un uzrādot pat nedaudz labāku rezultātu nekā iepriekšējā pārskata periodā (3.28 no 4 punktiem). Visaugstāk tika novērtēta tieši padomes sadarbība ar valdi (3.71 no 4 punktiem) un padomes sēžu organizācija (3.71 no 4 punktiem).

Conexus finanšu un nefinanšu rezultāti liecina par Conexus spēju strādāt ilgtermiņā un pielāgoties mainīgajiem apstākļiem, saglabājot stratēģiski svarīga uzņēmuma lomu reģiona enerģētiskās drošības nodrošināšanā. Conexus darbība atbilst vidēja termiņa darbības stratēģijai

un padomes izvirzītajiem mērķiem 2023. gadam. Arī nākamajam gadam padome ir izvirzījusi izaicinošus mērķus, paredzot darba turpināšanu pie ilgtspējas jautājumiem (ūdeņraža pētījumi, biometāns, siltumnīcefekta gāzu emisiju uzskaitē), regulatīvajiem jautājumiem, kapitālieguldījumiem un iekšējo procesu uzlabojumiem. Padome izsaka savu pateicību valdei un Conexus darbiniekiem par paveikto darbu un ir gatava turpināt veiksmīgo sadarbību pie jau iesāktajiem projektiem un jauniem izaicinājumiem.

Conexus 2023. gada pārskata revīziju ir veikusi starptautiska revidentu komercsabiedrība PricewaterhouseCoopers SIA. Padome ir saņēmusi revidenta ziņojumu, kurā ir atzīts, ka finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Conexus, kā arī par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2023. gadā saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprināto SFPS Grāmatvedības standartu prasībām. Padome ir iepazinusies ar valdes sagatavoto Conexus 2023. gada pārskatu un priekšlikumu par peļņas izlietošanu, un iesaka akcionāru sapulcei tos apstiprināt.

Padomes priekšsēdētājs

Ilmārs Šņucins